

Petr Hampl: Klíč ke svobodě: Otevřená mysl. Naše budoucnost v Žaláři národů závisí více na našem myšlení, než na událostech, jež proudí okolo nás

- CZ24 News | 4. dubna 2020

PETR HAMPL soudí, že naše budoucnost v Žaláři národů závisí více na našem myšlení, než na událostech, jež proudí okolo nás

Evropská unie fakticky přestala existovat. Vrátila se doba národních států. Neziskovky se nevratně zkompromitovaly. Svět už nikdy nebude stejný.

Taková a podobná tvrzení slyšíme každou chvíli, a každý rozumný člověk si musí přát, aby tomu tak opravdu bylo. Všem přece musí být jasné, že evropské elity jsou naprosto neschopné. Všem musí být jasné, že Čína a Rusko nejsou nepřátelé. Nebo aspoň, že pro nás nepředstavují srovnatelné nebezpečí jako evropské elity.

Gumování

Jasně to musí být lidem s otevřenou myslí. Těch je sice většina, jenže menšina s ukázněnými mozky nadále ovládá velké peníze i média a drží i většinu politické moci. A vůbec není jisté, že nové události vezme v úvahu. Stačí upozornit na práce americké psycholožky Carolyn Leaf, které jsou dostupné i v češtině. Hypothalamus (to je ta část mozku, odpovědná za ukládání nových zážitků) komunikuje s centry emocí. Když je nová informace vyhodnocena tak, že by mohla způsobit mentální otřes, prostě se do mozku neuloží. Nebo se uloží v radikálně zredukované podobě.

Ostatně, jsou popsány případy vězňů v sibiřských koncentračních táborech, kteří nadále věřili, že Stalin je moudrý a spravedlivý muž. Jejich vlastní psychická stabilita byla s tím přesvědčením natolik svázána, že jejich mozek odmítal akceptovat kupíci se důkazy, že se ve skutečnosti jedná o tyrana. A když bylo jeho řádění v roce 1956 odhaleno, někteří stalinisté páchali sebevraždy.

Na velmi podobnou situaci narážíme v současné době. Pro mnoho euronadšenců by poslední události znamenaly takový otřes, že je jejich mozky prostě vygumují. V tom vygumování se pak mohou navzájem utvrdit, a výsledkem je kolektivní názor, že EU si vede skvěle, a že stačí eliminovat Putinovy trolly. Stačí připomenout známé facebookové výlevy pirátského poslance Mikuláše Peksy, podle nějž vedení EU zareagovalo na epidemii včas a dobře. Problém je prý pouze v tom, že jim to kazí neschopné a zkorumpované národní vlády - s výjimkou skvělé Merkelové.

Zkrátka, že jsou nová fakta, to ještě neznamená, že lidé změní názory. Podstatnější je, jaké faktory názory těch lidí formují.

Za prvé: výběr.

Už na základní škole začíná proces, ve kterém jsou děti hodnoceny podle ochoty přizpůsobit se. Ty, co bezmyšlenkovitě poslouchají paní učitelku, ty mají dobré známky a jsou předurčeny k dalšímu studiu. Ty, co mají všetečné otázky, ty jsou ze systému vyřazeny. Má to radikální dopad i poměry

kluci - holky. Protože chlapci mají tendenci chovat se nezávisleji, jsou ze systému vyřazováni poměrně častěji. Proto dnes studuje na českých vysokých školách podstatně více žen než mužů.

Není to samozřejmě jediné hledisko. Vedle toho hrají roli i inteligence a sebedisciplína, ale ochota nechat se ponižovat je jedním z aspektů. Pamatujete ještě, jak na gymnáziu v Blansku museli kluci nosit ženské oblečení? To nebyla zkouška, kdo z nich je skrytý transvestita. Byla to zkouška, kdo si nechá líbit úplně všechno. Vítězové se pak mohou ucházet o funkce v korporacích nebo třeba v České televizi.

Tento výběr nejservilnějších nefungoval ve školství odjakživa. I když ze staré doby nemáme ucelená data, je důvod domnívat, že odstartoval až v polovině 90. let, kdy poměry na českých školách začaly ovlivňovat neziskovky.

Za druhé: výcvik.

Všichni, kdo jsou dnes na významných mostech, mají za sebou desítky let praxe, kdy se učili hrát mocenské hry, intrikovat a ponižovat se před nadřízenými (a identifikovat, kdo je skutečným držitelem moci). Nejde jen o chování, ale o názory, jaké má správný liberální demokrat mít. A nejen o názory, ale také o pocity. Být správně optimistický a nadšený, a zároveň správně rozhořčený pokaždé, když v PR agentuře zavelí. Určitá nezávislost je ještě trpěna starším lidem na technických pozicích a v politice osamělým vlkům typu Jiřího Čunka, ale těch ubývá.

Za třetí: neustálá propaganda

Nejde o její přesvědčovací sílu (ta je velmi nízká), ale o to, že jsou vydávány signály: Systém pořád funguje. Správný názor je tento. Správná emoce je tato. Příslušníci nové aristokracie, a uchazeči o členství v ní, jsou ujišťováni, že se snaží správně.

Za čtvrté:

Neustálé veřejné demonstrování správných názorů. Každý den musí nějaká celebrita osvědčit, že všemu věří naprosto předpisově (v tomto případě, že Evropská unie vše perfektně zvládá) a každý musí totéž osvědčovat v kruhu svých „přátel“. Noví Evropané se navzájem hlídají, nikdo nesmí polevit v horlivosti. I nejbohatší lidé světa typu Larryho Ellisona (Oracle) a Marcka Zuckenberg (Facebook) se dostanou do průšvihů, pokud se podřeknou, že něco nevidí dost korektně. Jak by si to mohl dovolit člen Pirátské strany nebo neziskovkářský aktivista!

Za páté:

Ta propaganda musí být pořád schopna vytvářet dojem, že lidé držící se politicky korektního pohledu jsou na tom lépe než ostatní. To posiluje motivaci.

Pokud tento aparát funguje, názorové klima se nezmění. Konec konců, i z posledních let známe případy, kdy někomu migrant zavraždil dítě, a s jeho názory to nepohnulo. Nebo případ Němky, která byla brutálně zbita a znásilněna skupinou afghánských migrantů, a v další minutě už přemýšlela, jak tyto migranty ochránit před „krajní pravicí.“ Všichni nejsou stejní a existují různé okrajové skupiny, nicméně ti nejvěrnější si své přesvědčení udrží. A ti nejvěrnější ovládají aparáty.

Naděje a hrozba

Pokud tedy chceme vědět, jak se změní názorové klima, potom se nedívejme na fakta, ale na to, do jaké míry je narušen tento aparát udržování správného pohledu na svět.

A tady nadějně náznaky vidíme. Německo a Francie jsou natolik pohlceny vlastními problémy, že ztrácí schopnost vykonávat tvrdý nátlak na další země. USA ztrácí schopnost realizovat další vojenské intervence. Řecko se staví na odpor Turecku. Další evropské státy Řeky podporují. Maďarská vláda posílá nucené správce do poboček nadnárodních korporací. Rakousko realizuje zcela nezávislou politiku a na některých místech jsou dokonce bourány pohraniční znaky EU. Manažeři korporátních poboček neví, co s nimi bude. V systému udržování správného názoru se objevují trhliny.

To všechno jsou nadějně znaky. Je tedy slušná šance, že se evropské státy posunou směrem k otevřenější debatě a že debakl Evropské unie se stane zřejmým. Ale rozhodně to není jisté. Je možný i opačný scénář - granty se znovu rozběhnou, eurosvazáci dostanou novou motivaci a jediným výsledkem bude rozdrčení sektoru živností a menších domácích firem.

Pokud chcete vědět, kterým směrem se posunujeme, nesledujte fakta, ale chování mocensko-mediální sféry.